

19 - 23 septembrie 2022
ACTUALITATEA EUROPEANĂ

Cuprins

I. CONSILIUL UE	2
1. UE-Australia: Consiliul adoptă o decizie privind încheierea unui acord-cadru, 20 septembrie 2022	2
2. Principalele rezultate ale Consiliului Afaceri Generale, 20 septembrie 2022	2
II. DOCUMENTE ADOPTATE DE COMISIA EUROPEANĂ	4
1. Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu și Curtea de conturi conturile anuale consolidate ale Uniunii Europene pentru exercițiul financiar 2021 - COM(2022) 323	4
III. ȘTIRI	8
1. Refugiați din Ucraina: Delegația LIBE încheie misiunea în Polonia și România	8
2. Noile norme UE de securitate cibernetică pentru produse hardware și software mai sigure	9
3. Comisia consultă publicul cu privire la o mai bună protecție a pasagerilor	11
4. Uniunea europeană a sănătății: O nouă abordare a UE în ceea ce privește depistarea cancerului - screening amplificat și superior calitativ	11
5. Un nou sondaj Eurobarometru privind sportul și activitatea fizică arată că 49 % dintre europeni fac mișcare	13
6. Europa se dotează cu un set de instrumente robust pentru a menține libera circulație și disponibilitatea bunurilor și serviciilor relevante	14
7. Legea europeană privind libertatea mass-mediei: Comisia propune norme pentru protejarea pluralismului și independenței mass-mediei în UE	16

I. CONSILIUL UE

1. UE-Australia: Consiliul adoptă o decizie privind încheierea unui acord-cadru, 20 septembrie 2022

Consiliul a adoptat la 20 septembrie o decizie privind încheierea unui acord-cadru între Uniunea Europeană și statele sale membre și Australia. Această decizie deschide calea, din partea UE, pentru intrarea în vigoare a acordului începând de la finele lunii octombrie 2022.

Acest acord ambițios contribuie în mod considerabil la îmbunătățirea parteneriatului dintre UE și Australia, care se bazează pe valori și pe principii comune, inclusiv pe respectarea principiilor democratice, a drepturilor omului și libertăților fundamentale, a statului de drept și a păcii și securității internaționale. Acesta va orienta interacțiunile viitoare dintre cele două părți și le va permite să abordeze provocările din domeniul politicii externe și de securitate, al dezvoltării durabile, al schimbărilor climatice și al chestiunilor economice și comerciale.

Acordul prevede, de asemenea, o cooperare într-o gamă largă de domenii de politică, cum ar fi sănătatea, mediul, energia, educația, cultura, munca, gestionarea dezastrelor, pescuitul și afacerile maritime, transporturile, cooperarea juridică, spălarea banilor și finanțarea terorismului, criminalitatea organizată și corupția. În plus, va încuraja stabilirea unor legături mai strânse între liderii din cadrul instituțiilor guvernamentale, al întreprinderilor și al societății civile.

Context și etapele următoare. La 15 aprilie 2016, Înalțul Reprezentant și Comisia au transmis Consiliului o propunere comună de decizie a Consiliului privind semnarea și aplicarea cu titlu provizoriu a acordului-cadru dintre Uniunea Europeană și statele sale membre, pe de o parte, și Australia, pe de altă parte. Acordul a fost semnat la Manila (Filipine) la 7 august 2017, în urma unei decizii a Consiliului de aprobare a semnării.

La 28 noiembrie 2016, Înalțul Reprezentant și Comisia au transmis Consiliului o propunere comună de decizie a Consiliului privind încheierea acordului-cadru, iar la 18 aprilie 2018 Parlamentul European și-a dat aprobarea. Procedura de ratificare de către statele membre a fost finalizată la 27 iulie 2022.

Decizia privind încheierea acordului-cadru intră în vigoare la data adoptării sale, iar acordul-cadru în sine va intra în vigoare în a treizecea zi de la data la care părțile și-au notificat reciproc finalizarea procedurilor lor juridice respective.

2. Principalele rezultate ale Consiliului Afaceri Generale, 20 septembrie 2022

Consiliul a început pregătirile pentru **reuniunea Consiliului European din perioada 20-21 octombrie**, discutând pe marginea unui proiect adnotat de ordine de zi.

În cadrul reuniunii Consiliului European, liderii vor reveni asupra chestiunii războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei și asupra consecințelor acestuia. Ei vor aborda, de asemenea, situația energetică și aspectele economice.

În ceea ce privește relațiile externe, Consiliul European va aborda relațiile dintre UE și Asia, va pregăti summitul UE-ASEAN și va purta o discuție strategică cu privire la China. De asemenea, vor fi trecute în revistă pregătirile pentru Conferința ONU asupra schimbărilor climatice de la Sharm El-Sheikh (COP27) și pentru cea de a 15-a Conferință a părților la Convenția privind diversitatea biologică de la Montreal.

Dialogul anual privind statul de drept

În cadrul dialogului anual privind statul de drept, miniștrii au purtat o **discuție orizontală** axată pe principalele tendințe în domeniul statului de drept în UE.

Dezbaterea a fost structurată în jurul a patru piloni – sistemele de justiție, cadrul anticorupție, pluralismul mass-mediei și alte aspecte instituționale legate de echilibrul puterilor – și s-a bazat pe raportul Comisiei privind statul de drept, publicat la 13 iulie 2022, care include pentru prima dată recomandări specifice adresate statelor membre.

Obiectivul dialogului privind statul de drept din cadrul Consiliului este de a purta o **dezbatere deschisă și constructivă** cu privire la situația statului de drept în întreaga UE, cu respectarea deplină a principiilor obiectivității, nediscriminării și egalității de tratament pentru toate statele membre.

Aspectele specifice fiecărei țări vor fi abordate în cadrul reuniunii Consiliului Afaceri Generale din noiembrie. Se va acorda o atenție deosebită următoarelor cinci state membre: Polonia, Portugalia, România, Slovenia și Suedia.

Conferința privind viitorul Europei

Miniștrii au desfășurat un schimb de opinii privind acțiunile care trebuie întreprinse în urma Conferinței privind viitorul Europei.

Discuția s-a axat pe posibila utilizare a clauzelor-*pasarelă* incluse în tratate pentru a **se trece de la votul în unanimitate la votul cu majoritate calificată în Consiliu și pe inițiativele legate de conferință evidențiate în discursul privind starea Uniunii**, precum și în „scrisoarea de intenție” aferentă a Comisiei în care sunt prezentate inițiativele-cheie planificate pentru 2023. Miniștrii au fost, de asemenea, informați în legătură cu **măsurile propuse de conferință cu privire la care Consiliul ar putea acționa de unul singur**.

În cursul dezbaterii privind acțiunile care trebuie întreprinse în urma conferinței, miniștrii au considerat că, în această etapă, ar trebui să se acorde prioritate acțiunilor care s-ar impune ca urmare a mării majorități a propunerilor și a inițiativelor conferinței (aproximativ 95%) care pot fi puse în aplicare utilizându-se toate posibilitățile oferite de cadrul actual al tratatelor.

Au fost exprimate diverse opinii cu privire la chestiunea extinderii votului cu majoritate calificată în Consiliu prin utilizarea clauzelor-*pasarelă*. Majoritatea miniștrilor au fost dispuși să ia în considerare utilizarea clauzelor-*pasarelă* în anumite domenii, de la caz la caz. Mai mulți miniștri au indicat că este necesară o evaluare suplimentară înainte de a-și putea exprima o poziție detaliată cu privire la această chestiune sau de a lua o decizie în acest sens.

Miniștrii au salutat intenția Comisiei de a propune o serie de inițiative legislative ca urmare a conferinței, în conformitate cu angajamentul asumat de cele trei instituții ale UE la lansarea exercițiului.

De asemenea, președinția a informat miniștrii cu privire la **pregătirile pentru evenimentul de feedback pentru cetățeni**, care este programat pentru 2 decembrie.

Relațiile dintre UE și Regatul Unit

Miniștrii au evaluat situația actuală a relațiilor dintre UE și Regatul Unit, axându-se pe punerea în aplicare a Acordului de retragere, în special a Protocolului privind Irlanda/Irlanda de Nord.

Vicepreședintele Comisiei Europene Maroš Šefčovič a informat miniștrii cu privire la cele mai recente evoluții, ca urmare a deciziei Guvernului Regatului Unit de a prezenta, în iunie 2022, acte legislative care nu aplică elemente esențiale ale protocolului și a răspunsului acestuia din 15 septembrie 2022 la procedurile de constatare a neîndeplinirii obligațiilor aflate în curs de desfășurare.

Miniștrii și-au reafirmat susținerea pentru abordarea Comisiei Europene. Aceștia au reiterat, în special, faptul că UE este pregătită să discute în mod constructiv o soluție negociată în cadrul protocolului pentru dificultățile practice legate de punerea sa în aplicare pe teren.

Ucraina: acordarea unei asistențe în valoare de 5 miliarde EUR

Consiliul a adoptat în mod formal decizia de a acorda Ucrainei asistență macrofinanciară suplimentară în valoare de 5 miliarde EUR, în regim de urgență. Această asistență financiară completează alte tipuri de sprijin acordat de UE Ucrainei în domeniul umanitar, al dezvoltării, vamal și al apărării.

II. DOCUMENTE ADOPTATE DE COMISIA EUROPEANĂ

1. Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu și Curtea de conturi conturile anuale consolidate ale Uniunii Europene pentru exercițiul financiar 2021 - COM(2022) 323

În 2021, Europa a învins pandemia actuală. Solidaritatea a fost esențială pentru a limita provocarea reprezentată de pandemia de COVID19 și pentru a atenua impactul economic și social al acesteia. Bugetul european a mobilizat toate mijloacele disponibile pentru a sprijini cetățenii, întreprinderile și statele membre, pregătind totodată Europa pentru viitor: mai verde, mai digitală și mai rezilientă.

Uniunea Europeană a lansat instrumentul de redresare specific NextGenerationEU pentru a sprijini redresarea Europei și pentru a aborda provocările actuale și viitoare. Cu sume extraordinare de finanțare colectate pe piețele financiare începând din iunie 2021, bugetul UE s-a dovedit a fi încă o dată un instrument important de care dispune Uniunea pentru a face față situațiilor de criză și pentru a oferi o valoare adăugată clară vieților cetățenilor.

În plus, programul SURE (Sprijin pentru atenuarea riscurilor de șomaj într-o situație de urgență) a continuat să sprijine statele membre atât pentru a menține persoanele încadrate în muncă, cât și pentru a oferi sprijin pentru locurile de muncă afectate de pandemie. Pe lângă abordarea crizei prin răspunsuri rapide și adaptări continue la situația politică și financiară, Uniunea Europeană și-a ținut promisiunea și și-a îndeplinit obiectivele de politică. Prin urmare, Uniunea a utilizat în mod optim bugetul pentru 2021 – primul din actualul cadru financiar multianual, cu o execuție bugetară în valoare de 268,3 miliarde EUR în angajamente asumate.

Conturile anuale consolidate ale Uniunii Europene fac parte din pachetul de rapoarte integrate privind aspectele financiare și răspunderea pe care le prezintă Comisia și constituie o componentă esențială a sistemului nostru foarte dezvoltat de transparență bugetară și răspundere.

Declarațiile financiare consolidate ale UE cuprind peste 50 de entități (inclusiv Parlamentul European, Consiliul, Comisia și agențiile UE) și sunt întocmite în conformitate cu cele mai înalte standarde disponibile, Standardele internaționale de contabilitate pentru sectorul public (International Public Sector Accounting Standards — IPSAS).

CADRUL FINANCIAR MULTIANUAL 2021-2027 și NextGenerationEU

Bugetul pe termen lung al UE pentru perioada 2021-2027, împreună cu instrumentul de redresare NextGenerationEU („NGEU”), se ridică la 2 018 mii de miliarde EUR în prețuri curente (1,8 mii de miliarde EUR la prețurile din 2018). Acest răspuns financiar fără precedent la criză va contribui la repararea daunelor economice și sociale cauzate de pandemia de coronavirus și va sprijini tranziția către o Europă mai verde, mai digitală și mai durabilă. Pachetul constă în bugetul pe termen lung, cadrul financiar multianual 2021-2027 („CFM”), alcătuit din 1 211 mii de miliarde EUR în prețuri curente (1 074 de mii de miliarde EUR la prețurile din 2018), combinat cu instrumentul temporar de redresare NGEU în valoare de până la 806,9 miliarde EUR în prețuri curente (750 de miliarde EUR la prețurile din 2018).

Prioritățile politice care stau la baza Cadrului Financiar Multianual 2021-2027

Prioritățile politice ale Comisiei sunt definite în orientările politice stabilite de președintele Comisiei. Actuala Comisie, care și-a început mandatul la 1 decembrie 2019 sub conducerea președintei von der Leyen, se concentrează asupra următoarelor șase ambiții emblematiche:

- ✓ **Un Pact verde european** – Depunerea de eforturi pentru ca Europa să devină primul continent neutru din punct de vedere climatic
- ✓ **O Europă pregătită pentru era digitală** – Punerea la dispoziția cetățenilor a unei noi generații de tehnologii
- ✓ **O economie în serviciul cetățenilor** – Întreprinderea de acțiuni pentru a asigura echitatea socială și prosperitatea
- ✓ **O Europă mai puternică pe plan internațional** – O Europă care își propune să realizeze mai mult, consolidându-și rolul de lider mondial responsabil care îi conferă unicitatea
- ✓ **Promovarea modului nostru de viață european** – Construirea unei Uniuni a egalității, în care să avem cu toții acces la oportunități
- ✓ **Un nou elan pentru democrația europeană** – Cultivarea, protejarea și consolidarea democrației noastre.

NextGenerationEU – prezentare generală

Cu un buget de 806,9 miliarde EUR, NGEU este conceput pentru a contribui la repararea daunelor economice și sociale imediate cauzate de pandemia de coronavirus, construind astfel o Europă postCOVID-19 mai verde, mai digitală, mai rezilientă și mai bine pregătită pentru provocările actuale și viitoare.

O parte din fonduri, până la 338,0 miliarde EUR, sunt furnizate sub formă de sprijin nerambursabil sau sub formă de granturi. Cealaltă parte, de până la 385,8 miliarde EUR, va fi utilizată pentru a oferi împrumuturi de la Uniune statelor membre individuale. Aceste împrumuturi vor fi rambursate de acele state membre începând numai după actuala perioadă a CFM și continuând pentru o perioadă lungă, împrumuturile curente fiind, de exemplu, scadente abia în 2051.

În plus, NGEU consolidează mai multe programe și politici existente ale UE, după cum urmează:

- ✓ politica de coeziune, în cadrul asistenței de redresare pentru coeziune și teritoriile Europei (REACT-EU), pentru a contribui la abordarea consecințelor economice ale pandemiei de COVID-19 în primii ani de redresare;
- ✓ Fondul pentru o tranziție justă, pentru a garanta că tranziția către neutralitatea climatică funcționează pentru toți;
- ✓ Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală, pentru a sprijini în continuare fermierii;
- ✓ InvestEU, pentru a sprijini eforturile de investiții ale întreprinderilor noastre;
- ✓ Orizont Europa, pentru a se asigura că UE are capacitatea de a finanța mai multă excelență în cercetare;
- ✓ și RescEU, garanții că mecanismul de protecție civilă al UE are capacitatea de a răspunde la situații de urgență de mare amploare.

Situația financiară a NGEU la 31 decembrie 2021

De la lansarea operațiunilor de finanțare ale NGEU la 15 iunie 2021 și până la sfârșitul exercițiului 2021, Comisia a colectat fonduri pe termen lung în valoare de 71,0 miliarde EUR, în principal prin emiterea de obligațiuni în cadrul tranzacțiilor sindicalizate. În plus, începând din decembrie 2021, Comisia dispune de 20 de miliarde EUR sub formă de titluri de creanță pe termen scurt ale UE restante.

Până la încheierea exercițiului 2021, Comisia plătită un sprijin financiar în valoare totală de 71,6 miliarde EUR. Cea mai mare parte a acestei sume, 64,3 miliarde EUR, a fost plătită unui număr de 20 de state membre în cadrul MRR (din care 46,4 miliarde EUR ca sprijin nerambursabil și 18,0 miliarde EUR sub formă de împrumuturi). O sumă suplimentară de 7,2 miliarde EUR a fost plătită sub formă de plăți din CFM în cadrul programelor existente. Lichiditățile rămase, în valoare de 19,4 miliarde EUR, sunt păstrate în contul bancar NGEU deschis la BCE și în contul central de trezorerie al Comisiei, în așteptarea plății către buget pentru programele CFM.

SINTEZĂ PRIVIND EXECUȚIA BUGETARĂ

Venituri

În bugetul inițial adoptat al UE, semnat de Președintele Parlamentului European la 18 decembrie 2020, valoarea totală a creditelor de plată pentru 2021 era de 166 060 de milioane EUR, iar suma totală care urma să fie finanțată din resurse proprii se ridica la 156 867 de milioane EUR. Estimările veniturilor și cheltuielilor din bugetul inițial sunt, în general, ajustate pe parcursul exercițiului bugetar prin bugetele rectificative. Ajustările privind resursele proprii bazate pe VNB asigură echilibrul dintre veniturile și cheltuielile înscrise în buget. Procedând astfel, se respectă principiul echilibrului bugetar, iar veniturile și cheltuielile bugetare (credite de plată) sunt egale.

În 2021 s-au adoptat șase bugete rectificative. Ținând cont de acestea, venitul final adoptat pentru 2021 s-a ridicat la 168 011 milioane EUR, iar suma totală care urma să fie finanțată din resurse proprii a fost de 156 993 de milioane EUR. Contribuțiile statelor membre în 2021 au rămas stabile. Creșterea creditelor de plată (1 950 de milioane EUR) a fost finanțată în principal din excedentul din exercițiul anterior.

Veniturile bugetare totale pe 2021 s-au ridicat la 239 596 de milioane EUR.

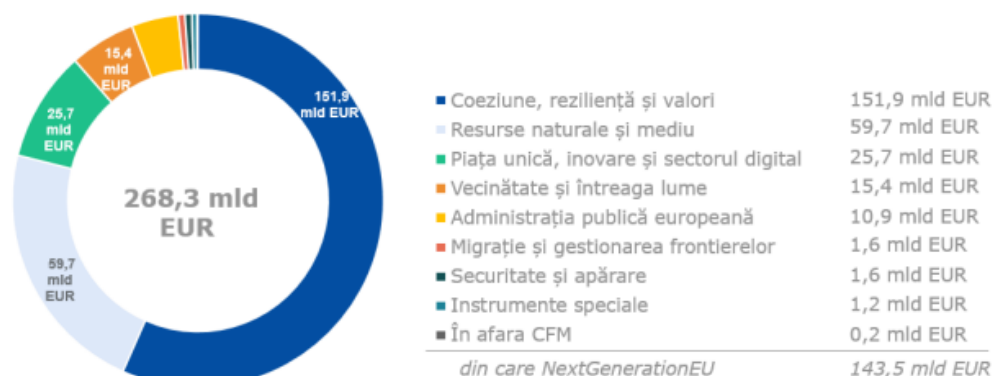
Cheltuieli

În 2021, primul an al noului CFM 2021-2027, în bugetul final adoptat, valoarea totală a creditelor de angajament a fost de 166,8 miliarde EUR, iar cea a creditelor de plată de 168,0 miliarde EUR. NGEU a consolidat programele-cheie cu încă 421,1 miliarde EUR în credite de angajament și 55,5 miliarde EUR în credite de plată înscrise în bugetul UE ca venituri alocate externe.

Execuția bugetului pe 2021 a fost afectată în mod semnificativ de întârzierile înregistrate în adoptarea noilor temeuri juridice și a noilor norme privind fondurile structurale. Majoritatea creditelor de angajament din 2021 pentru fondurile structurale (cu

o valoare netă de 49 de miliarde EUR) au fost reprogramate pentru perioada 2022-2025, în conformitate cu articolul 7 din Regulamentul privind CFM. În cazurile permise de Regulamentul financiar și/sau de noile temeuri juridice, creditele neexecutate au fost reportate în 2022: 4,1 miliarde EUR în credite de angajament și 4,2 miliarde EUR în credite de plată. În 2021, pentru prima dată, posibilitatea de a reporta în exercițiul următor creditele bugetare adoptate neutilizate a fost utilizată de Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională – „Europa globală” (IVDCI – Europa globală). Dispoziții similare se aplică și au fost utilizate pentru rezerva de ajustare la Brexit și rezerva pentru solidaritate și ajutoare de urgență (SEAR).

Total execuția creditelor de angajament pentru 2021 în funcție de obiectivele de politică ale UE

În 2021, execuția tuturor tipurilor de credite (buget, reportări din exercițiul financiar anterior și venituri alocate) a fost de 44 % pentru angajamente și de 92 % pentru plăți. Ratele de execuție din 2021, excluzând veniturile alocate, au fost de 68 % în credite de angajament și 97 % în credite de plată. O parte importantă a plăților efectuate în 2021 a fost legată de finalizarea CFM 2014-2020.

Ținând seama, în plus, de reportările și de angajamentele din cadrul gestiunii partajate care au fost reprogramate în conformitate cu articolul 7 din RCFM, execuția bugetului votat ar fi ajuns la aproape 100 % atât pentru creditele de angajament, cât și pentru cele de plată.

Execuția creditelor pentru NGEU a ajuns la 34 % pentru totalul creditelor de angajament și la 97 % pentru totalul creditelor de plată înscrise în bugetul UE. Suma angajată în cadrul NGEU a reprezentat 87 % din suma autorizată pentru angajament în 2021, care s-a ridicat la 164,6 miliarde EUR.

Angajamente restante

Angajamentele restante (denumite în mod obișnuit RAL – reste à liquider), care sunt sume angajate care nu au fost încă plătite, erau de 341,6 miliarde EUR la sfârșitul exercițiului financiar 2021. Angajamentele restante au crescut în comparație cu 2020 (cu 38,4 miliarde EUR), dar această creștere a fost mai mică decât se prevăzuse inițial, întrucât majoritatea angajamentelor pentru programele care fac obiectul gestiunii partajate (cu o valoare netă de 49 de miliarde EUR) planificate pentru 2021 au fost amânate pentru 2022 și pentru exercițiile următoare, în conformitate cu articolul 7 din Regulamentul privind CFM.

Reprogramarea punerii în aplicare a gestiunii partajate va contribui la o nouă creștere a RAL în anii următori. Principalul factor determinant al creșterii RAL în 2021 a fost începutul punerii în aplicare a NGEU (partea nerambursabilă) – contribuind cu 89,9 miliarde EUR (26 %) la totalul RAL la sfârșitul exercițiului 2021. Veniturile alocate NGEU vor conduce

la creșterea RAL în anii următori, deoarece toate angajamentele vor fi asumate până la 31 decembrie 2023 și vor fi onorate prin plăți până la 31 decembrie 2026, în conformitate cu articolul 3 alineatele (4) și (9) din Regulamentul NGEU.

Rezultatul bugetar

Rezultatul bugetar (excedentul) a crescut de la 1,8 miliarde EUR în 2020 la 3,2 miliarde EUR în 2021, datorită veniturilor mai mari decât se preconizase din taxe vamale și din amenzi.

Politicile sprijinite de bugetul UE sunt puse în aplicare în conformitate cu cadrul financiar multianual (CFM) și cu legislația sectorială corespunzătoare care definește programele de cheltuieli și instrumentele. Acestea transpun în termeni financiari prioritățile politice ale UE pe o perioadă suficient de lungă pentru a fi eficace și pentru a oferi o perspectivă coerentă pe termen lung beneficiarilor fondurilor UE și autorităților naționale care participă la cofinanțare. Cuantumul anual maxim (plafoanele) sunt stabilite pentru totalul cheltuielilor UE și pentru principalele categorii de cheltuieli (rubrici). Însușind plafoanele tuturor rubricilor se obține plafonul total al creditelor de angajament. CFM este adoptat de Consiliu cu unanimitatea tuturor statelor membre, cu aprobarea Parlamentului European. Actualul cadru financiar multianual 2021-2027 a fost adoptat la 17 decembrie 2020. Cadrul financiar multianual 2021-2027 este completat de instrumentul temporar de redresare NextGenerationEU.

Bugetul anual este întocmit de Comisie. Parlamentul European și Consiliul convin (de obicei până la jumătatea lunii decembrie) asupra bugetului pentru anul următor, pe baza procedurii prevăzute la articolul 314 din TFUE. Potrivit principiului echilibrului bugetar, într-un exercițiu financiar dat, veniturile totale trebuie să fie egale cu cheltuielile (creditele de plată) totale.

Principalele surse de finanțare ale UE sunt veniturile din resurse proprii, care sunt completate de alte venituri. Există patru tipuri de resurse proprii: resursele proprii tradiționale (în principal taxele vamale), resursa proprie bazată pe taxa pe valoarea adăugată (TVA), resursa proprie bazată pe deșeurile de ambalaje din plastic nereciclate (introdusă în 2021) și resursa proprie bazată pe venitul național brut (VNB). Alte venituri provenite din activitățile UE (de exemplu, amenzi în materie de concurență) reprezintă, în mod normal, mai puțin de 10 % din veniturile totale.

III. ȘTIRI

1. Refugiați din Ucraina: Delegația LIBE încheie misiunea în Polonia și România

Comisia pentru libertăți civile a analizat modul de aplicare a protecției temporare pentru persoanele care fug din calea războiului din Ucraina.

O delegație a Comisiei pentru libertăți civile, condusă de președintele Comisiei parlamentare, a vizitat Polonia și România în perioada 19-22 septembrie 2022 pentru discuții cu reprezentanți ai guvernului, autorități locale, agenții ale UE, organizații umanitare internaționale și organizații ale societății civile. Membrii delegației au vizitat punctele de control la frontieră și centrele de primire înființate pentru refugiații care fug din calea războiului din Ucraina în Korcowa (Polonia) și Isaccea (România).

Context. Parlamentul European a organizat mai multe dezbateri în comisie și în plen cu privire la situația refugiaților ucraineni și organizează discuții periodice cu Comisia Europeană cu privire la punerea în aplicare a Directivei privind protecția temporară. Comisia pentru libertăți civile este comisia responsabilă pentru legislația UE în domeniul azilului și migrației.

2. Noile norme UE de securitate cibernetică pentru produse hardware și software mai sigure

Comisia a prezentat recent o propunere de nou act legislativ privind reziliența cibernetică prin care urmărește să protejeze consumatorii și întreprinderile, împotriva produselor cu caracteristici de securitate necorespunzătoare. Legislația, prima de acest tip de la nivelul UE, introduce cerințe obligatorii de securitate cibernetică, pentru produsele ce au componente digitale, pe parcursul întregului ciclu de viață al acestora.

Actul legislativ, care a fost anunțat de președintele Ursula von der Leyen, în discursul privind starea Uniunii Europene, din 14 septembrie 2021, se bazează pe Strategia de securitate cibernetică a UE din 2020 și pe Strategia UE privind o uniune a securității din 2020 și va oferi asigurarea că produsele digitale, cum ar fi produsele și software-urile cu sau fără fir, sunt mai securizate pentru consumatorii din întreaga UE. Astfel, actul legislativ prevede că fabricanții vor avea obligații mai stricte, în materie de responsabilitate, aceștia trebuind să furnizeze sprijin în materie de securitate și actualizări de software, în vederea abordării vulnerabilităților identificate, și, în plus, le va permite consumatorilor să dispună de suficiente informații cu privire la securitatea cibernetică a produselor pe care le cumpără și le utilizează.

Margrethe Vestager, vicepreședintele executiv pentru o Europă pregătită pentru era digitală, a declarat: *„Merităm să ne simțim în siguranță, atunci când utilizăm produse cumpărate pe piața unică. La fel cum putem avea încredere într-o jucărie sau într-un frigider cu marcat CE, Actul european privind reziliența cibernetică va oferi asigurarea că obiectele și software-ul conectate, pe care le cumpărăm, oferă garanții solide în materie de securitate cibernetică. Acest act legislativ îi va trage la răspundere pe cei care sunt cu adevărat răspunzători, prin faptul că introduc produsele pe piață.”*

Margaritis Schinas, vicepreședintele pentru promovarea modului nostru de viață european, a declarat: *„Actul legislativ privind reziliența cibernetică este răspunsul nostru la amenințările moderne la adresa securității, ce sunt în prezent omniprezente în societatea noastră digitală. UE a fost un deschizător de drumuri în direcția unui ecosistem de securitate cibernetică, adoptând norme privind infrastructura critică, pregătirea și răspunsul în materie de securitate cibernetică și certificarea produselor de securitate cibernetică. Astăzi, ducem la capăt eforturile de creare a acestui ecosistem, prin intermediul unui act legislativ care ne asigură securitatea în casele noastre, în toate întreprinderile noastre și în fiecare produs interconectat. Securitatea cibernetică este un subiect care privește întreaga societate, nu numai industria.”*

Thierry Breton, comisarul pentru piața internă, a afirmat: *„Tăria unui lanț este dată de cea mai slabă verigă a sa, iar în ceea ce privește securitatea cibernetică lucrurile stau la fel pentru Europa: această verigă slabă poate fi un stat membru vulnerabil sau un produs nesecurizat de-a lungul lanțului de aprovizionare. Computerele, telefoanele, aparatele de uz casnic, dispozitivele virtuale de asistență, automobilele, jucăriile – fiecare dintre aceste sute de milioane de produse conectate reprezintă un posibil punct de intrare pentru un atac cibernetic. Cu toate acestea, în prezent, majoritatea produselor hardware și software nu fac obiectul niciunei obligații în materie de securitate cibernetică. Introducând securitatea cibernetică încă de la stadiul de proiectare, Actul legislativ privind reziliența cibernetică va contribui la protejarea economiei Europei și a securității noastre colective.”*

Securitatea cibernetică este una dintre principalele priorități ale Comisiei și una dintre pietrele de temelie ale Europei digitale și conectate. Creșterea numărului de atacuri cibernetice pe durata crizei provocate de coronavirus a demonstrat cât de importantă este protejarea spitalelor, a centrelor de cercetare și a altor infrastructuri. Sunt necesare acțiuni ferme în acest domeniu, pentru adaptarea economiei și a societății UE la exigențele viitorului. Potrivit estimărilor, costurile anuale ale încălcărilor securității datelor sunt de cel puțin 10 mld EUR, iar costurile anuale ale încercărilor răuvoitoare de perturbare a traficului pe internet sunt estimate la cel puțin 65 mld EUR (Raportul de evaluare a impactului ce

însoțește documentul Regulamentul delegat al Comisiei de completare a Directivei privind echipamentele radio).

Noua strategie de securitate cibernetică, prezentată în decembrie 2020, a propus integrarea securității cibernetice în fiecare element al lanțului de aprovizionare și corelarea, într-o mai mare măsură, a activităților și a resurselor UE, în cadrul celor patru comunități ale securității cibernetice – piața internă, asigurarea respectării legii, sectorul diplomației și cel al apărării. Aceasta are ca punct de plecare abordarea UE privind conturarea viitorului digital al Europei și Strategia UE privind o uniune a securității și se bazează pe o serie de acte legislative, acțiuni și inițiative pe care UE le-a pus în aplicare, în vederea consolidării capacităților în materie de securitate cibernetică și a asigurării unei Europe mai reziliente din punct de vedere cibernetic.

Noul Act privind reziliența cibernetică va completa cadrul UE în materie de securitate cibernetică: Directiva privind securitatea rețelelor și a sistemelor informatice (Directiva NIS), Directiva privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate cibernetică în Uniune (Directiva NIS 2) care a fost aprobată recent de Parlamentul European și de Consiliu și Regulamentul UE privind securitatea cibernetică.

La fiecare 11 secunde, undeva în lume, o organizație este ținta atacurilor de tip ransomware; se estimează că, la nivel mondial, costul anual al criminalității informatice s-a ridicat la 5 500 mld EUR, în 2021. În aceste condiții, este mai important ca niciodată să se asigure un nivel ridicat de securitate cibernetică și să se reducă vulnerabilitățile produselor digitale, care constituie una dintre principalele căi prin care pot reuși atacurile. Avem din ce în ce mai multe produse inteligente și conectate, iar un incident de securitate cibernetică ce afectează un produs are un posibil impact asupra întregului lanț de aprovizionare, putând duce la perturbări grave ale activităților economice și sociale de pe piața internă, submina securitatea sau chiar pune în pericol vieți omenești.

Măsurile propuse se bazează pe noul cadru legislativ pentru legislația UE privind produsele și vor stabili:

- (a) norme privind introducerea pe piață a produselor cu componente digitale, menite să asigure securitatea cibernetică a acestor produse;
- (b) cerințe esențiale pentru proiectarea, dezvoltarea și fabricarea produselor cu componente digitale și obligații pentru operatorii economici în ceea ce privește aceste produse;
- (c) cerințe esențiale pentru procesele de gestionare a vulnerabilităților introduse de producători, pentru asigurarea securității cibernetice a produselor cu componente digitale, pe parcursul întregului ciclu de viață, precum și obligații pentru operatorii economici, în legătură cu aceste procese. Producătorii vor trebui, de asemenea, să raporteze vulnerabilitățile exploatate în mod activ și incidentele;
- (d) norme privind monitorizarea pieței și asigurarea respectării normelor.

Noile norme vor reechilibra situația în ceea ce privește responsabilitatea, în sensul că aceasta va trebui să fie asumată într-o mai mare măsură de către producători. Aceștia vor trebui să asigure conformitatea cu cerințele de securitate a produselor cu componente digitale care sunt puse la dispoziție pe piața UE. Astfel, aceste norme vor fi benefice pentru consumatori și cetățeni, precum și pentru întreprinderile care utilizează produse digitale, deoarece vor crește transparența proprietăților de securitate și vor promova încrederea în produsele cu componente digitale și vor asigura o mai bună protecție a drepturilor lor fundamentale, cum ar fi protecția vieții private și a datelor.

În alte țări din întreaga lume legiuitorii au în vedere abordarea acestor aspecte, fiind astfel probabil ca Actul legislativ privind reziliența cibernetică să devină un reper internațional, dincolo de piața internă a UE. Standardele UE bazate pe Actul legislativ privind reziliența cibernetică vor facilita punerea sa în aplicare și vor constitui un avantaj pentru industria securității cibernetice a UE pe piețele mondiale.

Propunerea de regulament se va aplica tuturor produselor care sunt conectate direct sau indirect la un alt dispozitiv sau la o rețea. Se prevăd o serie de excepții pentru produsele cărora li se aplică deja cerințe de securitate cibernetică stabilite în normele UE existente, de exemplu în ceea ce privește dispozitivele medicale, aviația sau automobilele.

Acum este rândul Parlamentului European și al Consiliului să examineze proiectul de act legislativ privind reziliența cibernetică. Odată ce acesta va fi adoptat, operatorii economici și statele membre vor avea la dispoziție doi ani, pentru a se adapta la noile cerințe. De la această regulă va face excepție obligația de raportare ce le va reveni producătorilor pentru vulnerabilitățile exploatare în mod activ și pentru incidente și care ar urma să se aplice deja la un an de la data intrării în vigoare, deoarece această obligație necesită mai puține ajustări organizaționale decât celelalte obligații noi. Comisia va revizui periodic Actul european privind reziliența cibernetică și va prezenta un raport cu privire la funcționarea acestuia.

3. Comisia consultă publicul cu privire la o mai bună protecție a pasagerilor

Comisia solicită opiniile publicului privind consolidarea și simplificarea legislației UE asupra drepturilor pasagerilor (ținând cont de învățăminte desprinse din pandemia de COVID-19), precum și pentru adaptarea mai bine la crizele viitoare.

Deși legislația actuală protejează pasagerii care folosesc, în mod combinat, toate modurile de transport, înaintea, în timpul și după încheierea călătoriei, există în continuare provocări. Printre acestea se numără, de exemplu, aspectele practice ale aplicării reglementărilor privind drepturile pasagerilor și problemele cauzate de întârzierea sau anularea zborurilor din UE, în vara anului 2022.

Comisarul pentru transporturi, Adina Vălean, a declarat: „După doi ani de perturbări cauzate de pandemie, cu efecte semnificative asupra planurilor noastre de călătorie, este important să colectăm opiniile pasagerilor cu privire la drepturile ce îi protejează. Trebuie să învățăm din experiențele recente și să vedem cum putem asigura reziliența sistemului la perturbări majore ale călătoriilor, de la un mod de transport la altul.”

Consultarea acoperă cinci subiecte-cheie:

- îmbunătățirea protecției financiare acordate pasagerilor aerieni împotriva riscurilor asociate insolvenței și crizelor de lichidități ale companiilor aeriene;
- rambursarea cheltuielilor pasagerilor aerieni care fac rezervări prin intermediul unui vânzător intermediar de bilete;
- rambursarea în cazul în care un pasager aerian operează o anulare cauzată de o criză majoră, precum o pandemie sau o catastrofă naturală;
- drepturile pasagerilor în cazul călătoriilor ce implică mai mult de un mod de transport;
- o mai bună asigurare a respectării drepturilor pasagerilor, pentru toate modurile de transport.

Consultarea este deschisă până la 7 decembrie 2022.

4. Uniunea europeană a sănătății: O nouă abordare a UE în ceea ce privește depistarea cancerului – screening amplificat și superior calitativ

Comisia prezintă o nouă abordare pentru a sprijini statele membre să amplifice screeningul pentru depistarea cancerului.

În data de 20 septembrie, ca parte a Programului UE de screening pentru depistarea cancerului care urmează să fie prezentat în cadrul Planului european de luptă împotriva cancerului, Comisia prezintă o nouă abordare pentru a sprijini statele membre să amplifice screeningul pentru depistarea cancerului. Punând accentul pe depistarea cancerelor într-un stadiu incipient, obiectivul recomandării propuse este de a crește numărul de screeninguri efectuate, de a viza mai multe grupuri-țintă și mai multe tipuri de cancer.

Această nouă abordare a UE, bazată pe cele mai recente evoluții și dovezi științifice disponibile, va sprijini statele membre să asigure faptul că 90 % din populația UE care se califică pentru screening vizând depistarea cancerului de sân, de col uterin și colorectal va beneficia efectiv de un astfel de screening până în 2025. Noua recomandare extinde și

screeningul organizat pentru depistarea cancerului la nivel populațional în sensul de a include cancerul pulmonar, de prostată și, în anumite circumstanțe, cancerul gastric.

Vicepreședintele pentru promovarea modului de viață european, Margaritis Schinas, a declarat: „Cancerul este o prioritate majoră în ceea ce privește sănătatea noastră! În ultimii doi ani, COVID a avut un impact negativ asupra prevenirii, depistării și diagnosticării cancerului. Cu cât se depistează mai devreme cancerul, cu atât este mai avantajos, pentru a avea la dispoziție mai multe opțiuni de tratament și pentru a salva de vieți omenеști. Iar în acest sens, trebuie să amplificăm screeningul pentru depistarea cancerului în întreaga UE. Astăzi, ne arătăm din nou angajamentul de a lupta împotriva cancerului în mod decisiv și colectiv.”

Stella Kyriakides, comisarul pentru sănătate și siguranță alimentară, a declarat: „În 2020, aproximativ 2,7 milioane de persoane care trăiesc în UE au fost diagnosticate cu cancer și peste 1,3 milioane de persoane și-au pierdut viața din cauza acestei boli. Știm că diagnosticarea timpurie salvează vieți și îmbunătățește calitatea vieții. Astăzi, în cadrul Planului european de luptă împotriva cancerului, stabilim un nou cadru al screeningului pentru depistarea cancerului în UE. Cu noile noastre recomandări, programul UE de screening pentru depistarea cancerului va cuprinde tipurile de cancer care, împreună, reprezintă aproape 55 % din toate cazurile noi diagnosticate în UE în fiecare an. Noile noastre recomandări, bazate pe dovezi științifice și pe excelența dezvoltată în cercetarea în domeniul cancerului în ultimii 20 ani, ne vor consolida acțiunile în întreaga UE pentru a acționa timpuriu și pentru a elimina lacunele create de impactul COVID-19 asupra diagnosticării și îngrijirii cancerului. Împreună, putem realiza cu toții o schimbare semnificativă în evoluția cancerului.”

Recomandarea propusă introduce o nouă abordare la nivelul UE privind cele mai bune practici de îmbunătățire a screeningului pentru depistarea cancerului, înlocuind-o pe cea actuală, care este în vigoare de 20 ani și care trebuie actualizată urgent. Propunerea este o inițiativă emblematică a Planului european de luptă împotriva cancerului și reflectă cele mai recente evoluții și dovezi științifice disponibile. Sprijinul financiar pentru punerea în aplicare a noilor recomandări este reprezentat de 38,5 milioane EUR angajate în cadrul programului EU4Health și 60 de milioane EUR în cadrul programului Orizont Europa. În plus, Comisia va propune finanțare suplimentară vizând screeningul pentru depistarea cancerului din cadrul programului EU4Health pentru 2023. În plus, se poate acorda sprijin suplimentar din cadrul fondurilor europene regionale, de coeziune și sociale.

Care sunt noutățile?

Recomandarea vizează **amplificarea** screeningului pentru depistarea cancerului de sân, colorectal și de col uterin pentru a atinge obiectivul stabilit în Planul european de luptă împotriva cancerului de a oferi, până în 2025, astfel de screeninguri la 90 % dintre cei care se califică. În plus, screeningul țintit ar trebui extins la alte tipuri de cancer, în special la cancerul de **prostată, pulmonar și gastric**.

Pentru a facilita screeninguri mai bine țintite și mai puțin invazive, recomandarea:

- **extinde grupul-țintă în cazul screeningului pentru depistarea cancerului de sân** astfel încât să includă femeile cu vârsta cuprinsă între 45 și 74 de ani (în comparație cu categoria de vârstă actuală, 50 – 69 de ani);
- **îndeamnă ca testare vizând depistarea virusului papilomului uman (HPV)** să vizeze femeile cu vârste cuprinse între 30 și 65 de ani, o dată la 5 ani sau mai mult, pentru a depista virusul care crește riscul de cancer de col uterin, ținând seama de situația vaccinării împotriva HPV;
- **îndeamnă ca triajul vizând depistarea cancerului colorectal la persoanele cu vârste cuprinse între 50 și 74 de ani să fie efectuat prin testare imunochimică a materiilor fecale** pentru a determina necesitatea potențială de a efectua examinări de control prin endoscopie/colonoscopie.

Pe baza celor mai recente dovezi și metode, recomandarea extinde screeningul organizat la alte trei tipuri de cancer:

- Testare vizând depistarea **cancerului pulmonar** la actualii mari fumători și la foștii fumători cu vârste cuprinse între 50 și 75 de ani.
- Testare vizând depistarea **cancerului de prostată** la bărbați cu vârste de până la 70 de ani pe baza testării vizând antigenul specific al prostatei și a scanării imagistice prin rezonanță magnetică (IRM) ca examinare de control.
- Screeningul pentru depistarea Helicobacter pylori și supravegherea leziunilor gastrice precanceroase în locurile cu **incidență mare a cancerului gastric și cu rate mari ale mortalității**.

Recomandarea acordă o atenție deosebită **accesului egal la screening**, nevoilor anumitor grupuri socioeconomice, ale persoanelor cu handicap și ale persoanelor care locuiesc în zone rurale sau îndepărtat, pentru ca screeningul pentru depistarea cancerului să devină o realitate în întreaga UE. De asemenea, este important ca **procedurile de diagnostic, tratamentele, sprijinul psihologic și îngrijirea postexternare** să fie **adecvate și realizate la momentul oportun**. Recomandarea introduce, în plus, o **monitorizare sistematică periodică** a programelor de screening, inclusiv a disparităților, prin intermediul Sistemului european de informații cu privire la cancer și al Registrului privind inegalitățile în domeniul cancerului.

Pentru a sprijini punerea în aplicare, vor fi elaborate **orientări ale UE privind screeningul vizând depistarea și tratamentul cancerului**, cu sprijin financiar din cadrul EU4Health în ceea ce privește cancerul pulmonar, de prostată și gastric. Orientările existente ale UE privind cancerul de sân, colorectal și de col uterin vor fi actualizate periodic.

Etapele următoare

Odată adoptată de Consiliu, recomandarea va înlocui actuala [Recomandare](#) din 2003 [privind screeningul pentru depistarea cancerului](#).

5. Un nou sondaj Eurobarometru privind sportul și activitatea fizică arată că 49 % dintre europeni fac mișcare

Comisia Europeană a publicat la 19 septembrie, cel de-al cincilea sondaj Eurobarometru dedicat sportului și activității fizice.

Sondajul arată că 38 % dintre europeni fac un sport sau practică o formă de activitate fizică cel puțin o dată pe săptămână, în timp ce 17 % fac mișcare mai puțin de o dată pe săptămână. În prezent, până la 45 % dintre europeni nu fac niciodată sport și nu participă niciodată la activități fizice. Deși situația este stabilă în comparație cu sondajul Eurobarometru din 2017, promovarea continuă a sportului și a activității fizice rămâne, în mod evident, foarte necesară. Sondajul arată, de asemenea, că, în timpul pandemiei de COVID-19, jumătate dintre europeni și-au redus nivelurile de activitate sau chiar au încetat complet mișcarea.

Margaritis **Schinas**, vicepreședinte pentru promovarea modului de viață european, a declarat: „*Sportul în sine nu ne va rezolva problemele, însă, pe lângă beneficiile foarte evidente pentru sănătatea noastră, sportul are în același timp un potențial unic de a ne apropia și de a ne da sentimentul că aparținem unei comunități. Sportul joacă un rol important în construirea unor societăți bazate pe coeziune, una dintre cele mai mari provocări cu care se confruntă Europa în prezent. Am ajuns deja la milioane de oameni prin intermediul inițiativelor noastre, dar sondajul Eurobarometru ne arată că trebuie să continuăm să găsim noi modalități de a-i motiva pe europeni să devină activi.*”

Mariya **Gabriel**, comisarul pentru inovare, cercetare, cultură, educație și tineret, a declarat: „*Din constatările pe care le prezentăm astăzi rezultă că este vital să ne continuăm și să ne intensificăm eforturile de a promova activitatea fizică, stilurile de viață sănătoase și valorile universale, de la egalitatea de gen la incluziune, prin sport. Deja am lansat câteva*

inițiative valoroase pentru a-i încuraja pe oameni să fie mai activi, iar Săptămâna europeană a sportului, care va începe la sfârșitul acestei săptămâni cu evenimente și acțiuni în fiecare colț al Europei, este una dintre ele. Prin colaborarea cu statele membre și cu parteneri din familia sportivă europeană, de la sportivi la antrenori și cluburi de masă, cu accent special asupra tinerilor în cadrul acestui An european al tineretului, vom utiliza din nou Săptămâna sportului pentru a-i încuraja pe toți europenii să se implice în activități fizice.”

Probabilitatea de a face sport cu o anumită regularitate este cea mai ridicată în rândul respondenților cu vârste cuprinse între 15 și 24 de ani (54 %). Această proporție scade cu vârsta, de la 42 % în rândul persoanelor cu vârste cuprinse între 25 și 39 de ani la 32 % în grupa de vârstă 40-54 de ani și la 21 % în rândul persoanelor cu vârsta de peste 55 de ani. În general, sondajul Eurobarometru arată că respondenții care desfășoară în mod regulat activități fizice în scop recreativ sau fără legătură cu sportul nu formează o majoritate în niciun stat membru al UE.

Din răspunsurile participanților rezultă că ceea ce îi împiedică să fie activi este lipsa de timp, urmată de lipsa de motivație, sau pur și simplu absența interesului pentru sport. Ca răspuns, campania HealthyLifeStyle4All a Comisiei va continua sensibilizarea cu privire la importanța unui stil de viață activ și sănătos la nivelul tuturor generațiilor și grupurilor sociale.

Sondajul arată că principalul motiv care îi determină pe oameni să fie activi este îmbunătățirea stării de sănătate, urmată de dorința de îmbunătățire a condiției fizice și de relaxare. Comisia promovează beneficiile sportului pentru bunăstarea fizică și mentală în fiecare an în cadrul Săptămânii europene a sportului. Jumătate dintre respondenți și-au exprimat, de asemenea, dorința de a face mișcare în aer liber, pe care Comisia o susține prin eforturile sale de sprijinire a sportului și activității fizice sustenabile, care protejează mediul. O nouă tendință, probabil încurajată de pandemia de COVID-19 și remarcată la aproximativ o treime dintre participanții la sondaj, este practicarea sportului la domiciliu.

În fine, importanța eforturilor Comisiei Europene de a îmbunătăți egalitatea de gen în sport este puternic confirmată de rezultatele Eurobarometrului, având în vedere că există în continuare un decalaj de gen în favoarea bărbaților atunci când vine vorba despre practicarea cu regularitate a unei forme de mișcare. În acest context, este încurajator faptul că majoritatea respondenților din 25 de state membre ale UE declară că le place să urmărească în egală măsură atât competițiile masculine, cât și pe cele feminine.

6. Europa se dotează cu un set de instrumente robust pentru a menține libera circulație și disponibilitatea bunurilor și serviciilor relevante

În data de 19 septembrie, Comisia prezintă noul Instrument pentru situații de urgență al pieței unice (SMEI).

Acest cadru de guvernare în situații de criză urmărește să mențină libera circulație a bunurilor, serviciilor și persoanelor și disponibilitatea bunurilor și serviciilor esențiale în cazul unor situații de urgență viitoare, în beneficiul cetățenilor și al întreprinderilor din întreaga UE. Deși piața unică s-a dovedit a fi cel mai bun atu al nostru în gestionarea crizelor, pandemia de COVID-19 a evidențiat deficiențe structurale care afectează capacitatea UE de a răspunde în mod eficace și coordonat situațiilor de urgență. Măsurile unilaterale au cauzat fragmentarea, agravând criza și afectând în special IMM-urile.

Margrethe **Vestager**, vicepreședinta executivă pentru o Europă pregătită pentru era digitală, a declarat: „Criza provocată de pandemia de COVID-19 a arătat clar: trebuie să facem ca piața noastră unică să devină operațională în permanență, inclusiv în perioade de criză. Trebuie să o facem mai puternică. Avem nevoie de noi instrumente care să ne permită să reacționăm rapid și în mod colectiv. Astfel, ori de câte ori ne confruntăm cu o nouă criză, putem să ne asigurăm că piața noastră unică rămâne deschisă și că bunurile de importanță vitală

rămân disponibile pentru a proteja cetățenii europeni. Noul instrument pentru situații de urgență al pieței unice face posibil acest lucru.”

Comisarul pentru piața internă, Thierry **Breton**, a declarat: „În crizele care s-au succedat în ultimii ani, am depus eforturi susținute pentru a menține buna funcționare a pieței unice, pentru a ne menține frontierele și lanțurile de aprovizionare deschise și pentru a asigura disponibilitatea produselor și serviciilor de care cetățenii noștri au nevoie. Dar trebuie să fim mai bine pregătiți pentru a anticipa o următoare criză și pentru a răspunde la ea. În loc să se bazeze pe acțiuni ad-hoc improvizate, Instrumentul pentru situații de urgență al pieței unice va oferi un răspuns structural pentru a menține libera circulație a bunurilor, a persoanelor și a serviciilor în perioade nefavorabile. SMEI va asigura o mai bună coordonare cu statele membre, va contribui la prevenirea și limitarea impactului unei potențiale crize asupra industriei și economiei noastre și va dota Europa cu instrumente de care partenerii noștri mondiali dispun și care nouă ne lipsesc.”

Instrumentul pentru situații de urgență al pieței unice completează alte măsuri legislative ale UE pentru gestionarea crizelor, cum ar fi mecanismul de protecție civilă al Uniunii, precum și normele UE pentru sectoare specifice, lanțuri de aprovizionare sau produse precum sănătatea, semiconductorii sau securitatea alimentară, care prevăd deja măsuri direcționate de răspuns la situații de criză. Acesta stabilește un cadru echilibrat de gestionare a crizelor pentru a identifica diferitele amenințări la adresa pieței unice și pentru a asigura buna funcționare a acesteia prin:

- **Crearea unei arhitecturi de guvernare a crizelor pentru piața unică:** Un nou mecanism de monitorizare a pieței unice, de identificare a diferitelor niveluri de risc și de coordonare a unui răspuns adecvat care să cuprindă mai multe etape – regimurile de contingență, vigilență și urgență. În primul rând, cadrul de planificare pentru situații neprevăzute permite Comisiei și statelor membre să instituie o rețea de coordonare și comunicare pentru a spori gradul de pregătire. Ulterior, odată identificată o amenințare la adresa pieței unice, Comisia poate activa regimul de vigilență. În cele din urmă, în cazul unei crize cu un impact amplu asupra pieței unice, Consiliul poate activa regimul de urgență. Va fi înființat un grup consultativ, format din Comisie și statele membre, pentru a evalua o anumită situație și a recomanda cele mai adecvate măsuri de răspuns. Acesta va juca un rol esențial pe parcursul întregului proces.
- **Propunerea de noi acțiuni pentru a aborda amenințările la adresa pieței unice:** În regimul de vigilență, statele membre, în cooperare cu Comisia, s-ar concentra pe monitorizarea lanțurilor de aprovizionare cu bunuri și servicii identificate ca importante din punct de vedere strategic, precum și pe constituirea de rezerve strategice în aceste domenii. Atunci când modul de urgență este activat, libera circulație pe piața unică va fi menținută prin intermediul unei liste negre a restricțiilor interzise și, la un nivel mai general, prin controlul consolidat și rapid al restricțiilor unilaterale. Comisia poate recomanda, de asemenea, ca statele membre să asigure disponibilitatea bunurilor relevante în situații de criză prin facilitarea extinderii sau reafectării liniilor de producție sau prin accelerarea procesului de autorizare. În cele din urmă, Comisia poate recomanda, de asemenea, statelor membre să distribuie rezervele strategice constituite în timpul fazei de vigilență într-un mod direcționat. Noi norme se vor aplica, de asemenea, pentru a facilita achizițiile publice de bunuri și servicii relevante de către Comisie în numele statelor membre, atât în regim de vigilență, cât și în regim de urgență.
- **Permiterea unor măsuri de ultimă instanță în situație de urgență:** În circumstanțe extraordinare și numai atunci când regimul de urgență a fost deja activat, Comisia poate utiliza, de asemenea, instrumente care vor necesita o etapă de activare separată. În acest caz, Comisia poate adresa operatorilor economici cereri de informații specifice, care pot avea caracter obligatoriu. De asemenea, le poate solicita să accepte comenzi prioritare pentru produse relevante în situații de criză; ca

răspuns la aceste solicitări, întreprinderile trebuie fie să se conformeze, fie să explice motivele grave care justifică refuzul. În plus, introducerea accelerată pe piață a anumitor produse prin intermediul unor testări și acreditări mai rapide, inclusiv prin evaluarea conformității, va asigura disponibilitatea acestora în situații de urgență. Normele care permit astfel de derogări sunt prevăzute în propuneri separate de regulament și de directivă care modifică o serie de regimuri de reglementare specifice produselor și care însoțesc Regulamentul privind SMEI.

Etapele următoare

Propunerile vor fi discutate de Parlamentul European și de Consiliul Uniunii Europene. După adoptarea de către colegiitori, regulamentele vor intra în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării lor în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.

7. Legea europeană privind libertatea mass-mediei: Comisia propune norme pentru protejarea pluralismului și independenței mass-mediei în UE

Comisia Europeană a adoptat în data de 16 septembrie, o lege europeană privind libertatea mass-mediei, un nou set de norme menite să protejeze pluralismul și independența mass-mediei în UE.

Regulamentul propus include, printre altele, garanții împotriva interferențelor politice în deciziile editoriale și împotriva supravegherii. El pune accentul pe independența și finanțarea stabilă a serviciilor publice de mass-media, precum și pe transparența proprietății asupra mass-mediei și a alocării publicității de stat. De asemenea, stabilește măsuri pentru protejarea independenței editoriale și dezvăluirea conflictelor de interese. În cele din urmă, legea va aborda problema concentrărilor din sectorul mass-mediei și va crea un nou Comitet european independent pentru serviciile mass-media, compus din autorități naționale din domeniul mass-mediei. Comisia a adoptat și o recomandare complementară pentru a încuraja garanțiile interne pentru asigurarea independenței editoriale.

Vicepreședinta pentru valori și transparență, Věra **Jourová**, a declarat: „În ultimii ani am asistat la diverse forme de presiune asupra mass-mediei. Este timpul să acționăm. Trebuie să stabilim principii clare: niciun jurnalist nu ar trebui să fie spionat din cauza activității sale profesionale; nicio instituție publică de mass-media nu ar trebui să fie transformată într-un canal de propagandă. Astăzi propunem, pentru prima dată, garanții comune pentru protejarea libertății și pluralismului mass-mediei în UE”.

Thierry **Breton**, comisarul pentru piața internă, a adăugat: „UE este cea mai mare piață unică democratică din lume. Întreprinderile din domeniul mass-mediei joacă un rol vital, dar se confruntă cu scăderea veniturilor, cu amenințări la adresa libertății și pluralismului mass-mediei, cu apariția unor platforme online foarte mari și cu un mozaic de norme naționale diferite. Legea europeană privind libertatea mass-mediei oferă garanții comune la nivelul UE pentru garantarea unei pluralități de voci și pentru ca mass-media noastră să poată funcționa fără nicio interferență, fie ea privată sau publică. Un nou organism european de supraveghere va promova aplicarea efectivă a acestor noi norme privind libertatea mass-mediei și va urmări concentrările din sectorul mass-mediei, astfel încât pluralitatea să nu fie afectată.”

NU interferențelor politice și spionajului, DA finanțării stabile

Legea europeană privind libertatea mass-mediei va facilita funcționarea mass-mediei – publice și private – la nivel transfrontalier pe piața internă a UE, fără presiuni nejustificate și ținând seama de transformarea digitală a spațiului mass-media.

- **Protejarea independenței editoriale** – Regulamentul le va impune statelor membre să respecte libertatea editorială efectivă a furnizorilor de servicii mass-media și să asigure o mai bună protecție surselor jurnalistice. În plus, furnizorii de servicii mass-media vor trebui să asigure transparența în ceea ce privește proprietatea făcând publice informațiile respective și să ia măsuri în vederea garantării independenței deciziilor editoriale individuale.

- **Neutilizarea programelor spion împotriva mass-mediei** – Legea privind libertatea mass-mediei include garanții solide împotriva utilizării programelor spion (spyware) împotriva mass-mediei, jurnaliștilor și familiilor acestora.
- **Independența mass-mediei de stat** – În țările în care există instituții publice de mass-media, finanțarea acordată acestora ar trebui să fie adecvată și stabilă, pentru a asigura independența editorială. Președintele și consiliul de administrație al serviciilor publice de mass-media vor trebui să fie numiți într-un mod transparent, deschis și nediscriminatoriu. Furnizorii de servicii publice de mass-media trebuie să ofere o multitudine de informații și opinii, în mod imparțial, în conformitate cu misiunea lor de serviciu public.
- **Testarea pluralismului mass-mediei** – Legea privind libertatea mass-mediei le cere statelor membre să evalueze impactul concentrărilor de pe piața mass-mediei asupra pluralismului acesteia și asupra independenței editoriale. Ea impune, de asemenea, ca orice măsură legislativă, de reglementare sau administrativă luată de un stat membru și care ar putea afecta mass-media să fie justificată legal și proporțională.
- **Transparența publicității de stat** – Legea privind libertatea mass-mediei va stabili noi cerințe pentru alocarea publicității de stat mass-mediei, astfel încât aceasta să fie transparentă și nediscriminatorie. Legea va spori, de asemenea, transparența și obiectivitatea sistemelor de măsurare a audienței, care au un impact asupra veniturilor obținute din publicitate, în special în mediul online.
- **Protejarea conținutului mediatic online** – bazându-se pe Actul legislativ privind serviciile digitale, Legea privind libertatea mass-mediei include garanții împotriva eliminării nejustificate a conținutului mediatic produs respectând standardele profesionale. În cazurile care nu implică riscuri sistemice, cum ar fi dezinformarea, platformele online foarte mari care intenționează să elimine anumite conținuturi mass-media legale considerate a fi contrare politicilor platformei vor trebui să informeze în prealabil furnizorii de servicii mass-media cu privire la motivele pentru care vor face acest lucru. Toate plângerile depuse de furnizorii de servicii mass-media vor trebui să fie prelucrate cu prioritate de către platformele respective.
- **Noul drept al utilizatorului de a personaliza oferta media** – Legea privind libertatea mass-mediei va introduce un drept de personalizare a ofertei mass-media pe dispozitive și interfețe, de exemplu pe televizoarele conectate, permițându-le utilizatorilor să modifice setările implicite astfel încât să reflecte propriile preferințe.

Propunerea este însoțită de o recomandare care stabilește o serie de bune practici voluntare colectate din sector și care vizează promovarea independenței editoriale și asigurarea unei mai mare transparențe în ceea ce privește proprietatea. Recomandarea conține un set de măsuri voluntare pe care întreprinderile din domeniul mass-mediei sunt invitate să le ia în considerare. De exemplu, sunt încurajate să asigure condițiile necesare pentru crearea independentă de conținut editorial, să le ofere jurnaliștilor posibilitatea de a participa la deciziile importante pentru funcționarea organelor de presă și să elaboreze strategii pentru asigurarea stabilității pe termen lung a producției de conținut de știri.

Un organism european de supraveghere a libertății mass-mediei

Comisia propune înființarea unui nou **Comitet european independent pentru serviciile mass-media**, alcătuit din autorități naționale din domeniu. Comitetul va promova aplicarea eficace și consecventă a cadrului legislativ al UE privind mass-media, în special prin asistarea Comisiei în elaborarea **orientărilor privind aspectele de reglementare a mass-mediei**. El va fi în măsură să emită **opinii cu privire la măsurile și deciziile naționale** care afectează piețele mass-mediei și la **concentrările de pe piețele mass-mediei**.

Comitetul va coordona măsurile naționale de reglementare privind **mass-media din afara UE care prezintă un risc pentru securitatea publică**, cu scopul de a se asigura că mass-media respectivă nu eludează normele aplicabile în UE. În plus, va organiza un **dialog**

structurat între platformele online foarte mari și sectorul mass-mediei, pentru a promova accesul la diverse oferte mass-media și pentru a monitoriza respectarea de către platforme a inițiativelor de autoreglementare, cum ar fi Codul de bune practici al UE privind dezinformarea.

Etapele următoare

Propunerea de regulament a Comisiei urmează să fie discutată de Parlamentul European și de statele membre, în cadrul procedurii legislative ordinare. Odată adoptată, va fi direct aplicabilă în întreaga Uniune Europeană. Comisia va încuraja discuțiile, în special în cadrul Forumului european al mass-mediei de știri, cu privire la practicile voluntare ale societăților din domeniul mass-mediei legate de recomandarea însoțitoare.

Surse de informare:

- ***Parlamentul European***
- ***Consiliul UE***
- ***Comisia Europeană***
- ***Reprezentanța Comisiei Europene în România***

Buletin informativ elaborat de:

SERVICIUL AFACERI EUROPENE

